

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 19.01.2026, klo 15:00 - 15:45

Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2 ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 1 Valtuustokysely Tampereen kaupungin lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevästä työstä - Laura Korhonen**
- § 2 Valtuustokysely Tampereen Hämeenkadun toimimattomista valoverhoista - Mats Uotila**
- § 3 Valtuustokysely katutyömaiden aiheuttamista häiriöistä - Kari-Matti Hiltunen**
- § 4 Valtuustokysely kaupungin tukemien lasten liikuntaharrastusten käyttöasteesta - Laura Vänskä**
- § 5 Valtuustokysely varhaiskasvatuksen opettajien sak-ajasta ja sen toteutumisesta - Anna Moilanen**
- § 6 Valtuustokysely toisen asteen koulutuksen oppilaitosten johtamisesta tulevaisuudessa - Ida Leino, Petri Rajala ja Jocka Träskbäck**
- § 7 Valtuustokysely Tampereen valoverhojen hankinnasta - Juho Hirvelä**
- § 8 Valtuustokysely nuorten työllisyyden tukemisesta Tampereella - Aino Halinen**
- § 9 Valtuustokysely ihmiskaupan torjumisesta Tampereen kaupungin hankinnoissa - Minna Minkkinen**
- § 10 Valtuustokysely Tampereen nuorisopassin yhdenvertaisesta kohdentamisesta - Marika Puolimatka**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Ikonen Anna-Kaisa
Jatinen Tuula
Jussila Anne-Mari
Jäntti Aleksi
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi, varajäsen
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Korhonen Laura
Kostiainen Leena
Kuitu Pilvi
Leino Ida
Lindén Lauri
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Moilanen Anna
Mustakallio Jaakko
Nurminen Ilmari
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Rajala Petri
Sirén Jouni
Skön Erika
Taina Anneli
Tapio Mitja
Träskbäck Jocka
Vikman Sofia

Muut saapuvilla olleet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Gustafsson Jukka
Helimo Matti
Holmqvist Ronny
Ivanoff Antti
Jussila Perttu
Järvenpää Elina
Karjalainen Miisa
Kirjavainen Johanna
Kuusipalo Saana
Machaal Mahmoud
Nevanperä Lauri
Ovaska Jouni
Puisto Sakari
Salmijärvi Mirja
Suomi Iia-Elisabeth
Tanus Sari
Tynkkynen Oras
Uotila Mats
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Virolainen Atte
Vänskä Laura

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 1

Valtuustokysely Tampereen kaupungin lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevästä työstä - Laura Korhonen

TRE:6557/09.00.01/2025

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Lähisuhdeväkivalta on vakava ongelma Suomessa, etenkin aikana, kun naisviha ja haitalliset asenteet naisia kohtaan ovat lisääntymässä. Lähisuhdeväkivaltatilanne ei Tampereella ole helppo. Tampereen turvakodit on tupaten täynnä, siis niin täynnä, että viime vuonna melkein 400 asiakasta on jouduttu ohjaamaan muualle. Määrä on yli kaksinkertainen tätä edeltävään vuoteen.

Pelkkä turvakotipaikkojen lisääminen ei kuitenkaan riitä ratkaisemaan ongelmaa. Keskeistä on ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen. Väkivalta usein kärjistyy ajan myötä, minkä vuoksi siihen on puututtava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikissa niissä palveluissa, joissa väkivallan ilmenemistä tai sen riskitekijöitä voidaan havaita.

Tällä hetkellä Tampereen kaupungin lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö vaikuttaa nojaavan vahvasti Pirkanmaan hyvinvointialueen ja järjestöjen toimintaan. Tämä on riski erityisesti nyt, kun Orpon hallituksen leikkaukset kohdistuvat sekä hyvinvointialueisiin että järjestöihin, mikä voi johtaa väkivaltatyöhön liittyvien palvelujen supistumiseen. Tästä syystä myös kaupunkien on rakennettava ja vahvistettava omia, hyvinvointialueista ja järjestöistä riippumattomia rakenteita väkivallan ennaltaehkäisyyn ja siihen puuttumiseen.

Kuntien vastuulla olevat palvelut, kuten varhaiskasvatus ja koulutus, ovat usein ensimmäisiä paikkoja, joissa huoli perheessä tapahtuvasta väkivallasta herää. Tästä syystä myös kuntien työntekijöiden, opettajien ja lastenhoitajien, on kyettävä tunnistamaan erilaisia väkivallan merkkejä ja osattava käsitellä asiaa oikein.

Myös yhteiskunnallisissa asenteissa naisviha on lisääntynyt, ja kuulemma tämä näkyy vahvasti erityisesti kouluissa. Ennaltaehkäisevä ja reagoiva työ on tärkeää jo asenteellisissa ongelmissa, vaikkapa naisia halventavia vitsejä kohtaan.

Kysymykseni ovat:

1. Voisitteko selventää, että mitkä ovat niitä lähisuhde-, parisuhde-, ja perheväkivaltaa ennaltaehkäiseviä, tunnistavia ja reagoivia rakenteita ja toimia, joita Tampereen kaupunki tekee itse, jotka eivät riipu alueen järjestöistä tai Pirkanmaan hyvinvointialueesta?
2. Miten varhaiskasvatuksen ohjaajia, ja ensimmäisen ja toiseen asteen koulutuksen opettajia koulutetaan tunnistamaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kotiväkivallan piirteitä, ja reagoimaan siihen? Onko heillä riittävä osaaminen tähän?

3. Miten kouluissa puututaan naisvihaan ja sitä ilmentävään toimintaan, kuten tyttöjen ja naisten vähättelyyn, halventavaan puheeseen, vitseihin tai muuhun vähättelevään tai haitalliseen käyttäytymiseen?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Laura Korhosen valtuustokyselyyn:

1. Mitkä ovat niitä lähisuhde-, parisuhde- ja perheväkivaltaa ennaltaehkäiseviä, tunnistavia ja reagoivia rakenteita ja toimia, joita Tampereen kaupunki tekee itse, jotka eivät riipu alueen järjestöistä tai Pirkanmaan hyvinvointialueesta?

Tampereen kaupungilla on omia rakenteita, jotka mahdollistavat varhaisen tunnistamisen ja puuttumisen väkivallan riskeihin riippumatta hyvinvointialueen tai järjestöjen palveluista. Lisäksi kaupungilla on nollatoleranssi epäasialliselle käytökselle ja valmiit toimintamallit, joiden avulla tilanteisiin puututaan systemaattisesti.

Opetussuunnitelmat, turvallisuus-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat sekä muut koulutuksen järjestäjän ohjeistukset velvoittavat henkilöstöä havainnoimaan huolta herättäviä tilanteita, ottamaan ne puheeksi ja käynnistämään tarvittavat toimet. Henkilöstön osaamiseen panostetaan systemaattisesti, ja arjen lähiaikuiset – opettajat, luokanohjaajat, ryhmänohjaajat, kouluvalmentajat sekä varhaiskasvatuksen ammattilaiset – seuraavat lasten ja nuorten hyvinvointia jatkuvasti. Moniammatillinen yhteistyö opiskeluhoollon, perhekeskuksen, poliisin ja sosiaalipalveluiden kanssa varmistaa kokonaisvaltaisen reagoinnin.

Tampereen kaupunki varmistaa, että kaikilla kasvatus-, opetus- ja ohjaustehtävissä toimivilla työntekijöillä on riittävä osaaminen väkivallan tunnistamiseen. Kaikki varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ammattilaiset perehdytetään lastensuojelulain velvoitteisiin sekä siihen, miten lapsen turvallisuuteen, hyvinvointiin tai kohteluun liittyvä huoli otetaan puheeksi, arvioidaan ja viedään eteenpäin. Tämä osaaminen ei ole irrallista, vaan jokaisen ammattilaisen perustehtävä. Lisäksi täydennyskoulutuksia on tarjolla vuosittain sekä kaupungin omana tarjontana että yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen, Barnahus-hankkeen ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa (liite 1).

2. Miten varhaiskasvatuksen ohjaajia ja 1.–2. asteen opettajia koulutetaan tunnistamaan kotiväkivallan piirteitä ja reagoimaan niihin? Onko heillä riittävä osaaminen tähän?

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa osaamisen vahvistaminen on erityisen suunnitelmallista, koska pienillä lapsilla väkivallan merkit voivat näyttäytyä käyttäytymisen tai kehityksen muutoksina. Siksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

varhaiskasvatuksen pedagoginen henkilöstö saa täydennyskoulutusta sekä vuorovaikutuksen ja psyykkisen tuen että perhetilanteisiin liittyvien huoltien havaitsemiseen.

Perusopetuksessa koulutukset toteutetaan pääsääntöisesti Osakkeen järjestämänä. Esimerkiksi lokakuussa 2025 järjestettiin koulutus: "Toimintaohje ammattilaisille lapseen tai nuoreen kohdistuneissa väkivaltaepäilyissä". Koulutuksen tavoitteena oli vahvistaa ammattilaisten osaamista tilanteissa, joissa herää epäily lapseen tai nuoreen kohdistuneesta väkivallasta. Tavoitteena oli varmistaa, että kasvatusalan ammattilaiset osaavat toimia nopeasti ja oikea-aikaisesti. Koulutukseen osallistui 28 ammattilaista.

Toisella asteella, sekä Tredussa että lukioissa, henkilöstö saa erityistä koulutusta nuorten hyvinvoinnin seurantaan, riskien tunnistamiseen ja puheeksi ottamiseen. Henkilöstölle tarjotaan perehdytystä ilmoitusvelvollisuudesta sekä ohjeita siitä, milloin opiskeluhoito tai viranomaiset tulee ottaa mukaan prosessiin. Aikuisten opiskelijoiden tapauksissa huomioidaan myös yksityisyydensuojan ja tiedonluovutuksen erityispiirteet.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että henkilöstöllä on lähtökohtaisesti riittävä osaaminen kotiväkivallan tunnistamiseen ja siihen reagoimiseen, koska perusvalmiudet sisältyvät tutkintokoulutuksiin, perehdytys varmistaa lakisääteisten velvoitteiden tuntemisen ja osaamista vahvistetaan säännöllisellä täydennyskoulutuksella. Osaaminen ei kuitenkaan ole koskaan "valmis" ilmiöiden muuttuessa, ja siksi sen ajantasaisuudesta huolehditaan jatkuvasti koulutusten, ohjeistusten päivittämisen ja moniammatillisen työskentelyn avulla. Näin varmistetaan, että henkilöstöllä on myös tulevaisuudessa valmiudet tunnistaa kotiväkivallan merkit ja toimia yhdenmukaisten, lapsen etua korostavien toimintamallien mukaisesti.

3. Miten kouluissa puututaan naisvihaan ja sitä ilmentävään toimintaan, kuten tyttöjen ja naisten vähättelyyn, halventavaan puheeseen, vitseihin tai muuhun haitalliseen käyttäytymiseen?

Koulutuksen järjestäjän vastuulla on varmistaa, että kouluissa ja oppilaitoksissa ylläpidetään turvallista, yhdenvertaista ja kunnioittavaa ilmapiiriä. Eri koulutusmuotojen lainsäädäntö, tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki velvoittavat edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja torjumaan syrjintää. Jokaisella koululla ja oppilaitoksella on ajantasainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka ohjaa käytännön toimintaa.

Naisvihamieliseen käytökseen, kuten tyttöjen ja naisten vähättelyyn, halventavaan puheeseen, seksistisiin vitseihin tai muuhun haitalliseen käyttäytymiseen, puututaan välittömästi. Ensisijainen keino on kasvatuksellinen keskustelu, jossa oppilaalle selvennetään teon merkitys, vaikutukset ja vastuu. Tarvittaessa käytetään kurinpitokeinoja ja kutsutaan mukaan opiskeluhoito.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ennaltaehkäisevä työ näkyy oppilaitosten ja koulujen toimintakulttuurissa:

- säännölliset keskustelut tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta
- opetuksen ja ohjauksen kautta tapahtuva asenteiden muokkaaminen
- henkilöstön osaamisen vahvistaminen
- turvalliset ilmoituskanavat – esimerkiksi lukioissa käytössä oleva sähköinen lomake
- yhdenvertaisuushenkilöiden toiminta lukioissa
- varhaisen puuttumisen malli Tredussa
- suunnitelmallinen tiedottaminen ja yhteiset toimintamallit.

Nollatoleranssi epäasialliselle kohtelulle koskee koko yhteisöä, ja jokainen aikuinen on velvollinen puuttumaan.

Lopuksi

Tampereen kaupunki toteuttaa systemaattista työtä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi, sen merkkien tunnistamiseksi ja tilanteisiin puuttumiseksi. Työ on osa kaikkien kasvatus-, opetus- ja ohjausalan ammattilaisten perustehtävää, ja sitä tukevat selkeät rakenteet, vahva osaaminen ja kaupunkitasoiset toimintamallit. Kaupunki toimii sitoutuneesti ja johdonmukaisesti turvallisen, yhdenvertaisen ja väkivallattoman arjen rakentamiseksi kaikille lapsille ja nuorille.

Valmistelijan yhteystiedot

lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

suunnittelupäällikkö Jaakko Laurila puh. 044 430 9014, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

perusopetusjohtaja Ulla Ojalampi puh. 050 428 3044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

hyvinvointijohtaja Tarja Puskala puh. 050 595 1079, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, puh. 050 523 7386, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari 0400 376 420, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 2

Valtuustokysely Tampereen Hämeenkadun toimimattomista valoverhoista - Mats Uotila

TRE:30/02.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Tampereen Hämeenkadulle vuonna 2021 hankitut kalliit valoverhot ovat osoittautuneet toimimattomiksi.

Valoverhojen hankinnan kustannukseksi muodostui vuonna 2021 noin. 1,2 miljoonaa euroa asennuskustannuksineen. Tämän jälkeen valojen korjauksiin on käytetty ainakin 100 000 euroa.

Ongelmat alkoivat jo valojen käyttöönoton yhteydessä. Nyt valot on todettu korjauskelvottomiksi.

Tapaus herättää kaupunkilaisten keskuudessa huolta veronmaksajien rahojen käytön tehokkuudesta ja kaupungin hankintaprosessien laadusta.

Kysyn seuraavaa:

1. Mikä on arvio Hämeenkadun valoverhojen hankinnan, asennuksen, korjausten, ylläpidon ja lopullisen poistamisen kokonaiskustannuksista Tampereen kaupungille? Onko kustannuksia jaettu tai tullaanko niitä jakamaan kaupungin, valmistajan, suunnittelijan (Ramboll) tai muiden toimijoiden kesken?
2. Mitkä olivat valoverhojen hankintaa koskevan tarjouspyynnön keskeiset vaatimukset kestävyiden, ylläpidon ja takuiden osalta?
3. Mitä oppeja kaupungin hankintaorganisaatio on ottanut tästä tapauksesta, jotta vastaavat virheet voidaan välttää tulevilla hankinnoissa?
4. Julkisesti on kerrottu, että Hämeenkadulle suunnitellaan uutta valojärjestelmää. Millaista valojärjestelmää ja millaisella hankintaprosessilla kaupunki suunnittelee hankittavan?

Vastaus Mats Uotilan valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 3

Valtuustokysely katutyömaiden aiheuttamista häiriöistä - Kari-Matti Hiltunen

TRE:31/10.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Mitä on tehtävissä, jotta kehittyvässä kaupungissa kulkuväylien käyttöä rajoittavat työt ja hankkeet voitaisiin koordinoida niin, että niistä aiheutuisi mahdollisimman vähän arjen sujumista haittaavia häiriöitä?

Kaupungin välttämätön uudistaminen, rakentaminen ja korjaaminen edellyttävät, että kulkuväyliä suljetaan, tai niitä kavennetaan, tämä on ymmärrettävää. Muutokset voivat olla väliaikaisia tai pysyviä. Niiden tavoite ja tarkoitus on saavuttaa nykyistä parempi tilanne. Viimeisten vuosien aikana työmaat ovat hyvin laaja-alaisia alueellisesti ja ajallisesti, ja ne kääntyvät tavoitettaan vastaan estäessään ja rajoittaessaan liikkumista kaupungissa pitkiksi ajoiksi.

Vaikeuksia ja häiriöitä syntyy työmatkaliikenteeseen, asiointiin kaupungilla, jakelu- ja palveluliikenteeseen. Kulkijan on pohdittava mitä reittiä on mahdollista käyttää alati muuttuvissa rajoituksissa. Puhumattakaan muualta tuleville matkalaisille aiheutuvista ongelmista, he ovat vaikeuksissa reittien osoittautuessa kulkukelvottomiksi. Kuinka he voivat löytää perille.

Hälytysajoneuvojen kulku on vaikeaa tiheästi vaihtuvassa työmaaviidakossa. Aluevalvontavirasto antoi arvion Pirkanmaan v.2024 pelastustoimesta: arviossa kerrotaan, että ”lisäksi pelastustoimen haasteina ovat Tampereen rakentaminen sekä liikenneväylien muutokset, jotka vaikuttavat toimintavalmiusaikoihin alueella”. Ensihoidon tavoiteajat ovat Tampereen keskusta-alueella pitkittyneet ja jääneet tavoitteista jälkeen. Ensihoidon ja pelastusajoneuvojen sekä poliisin viipyminen on iski kansalaisten turvallisuudelle. Tämä on vakavasti otettava, jo todettu haitta.

Esimerkkejä liikkumisen rajoituksista ei ole vaikea löytää, näiden lisäksi luetteloa voisi jatkaa, paljon pidemmäksikin.

- Puutarhakatu on työmaana vielä pitkälle v.2026 puolelle,
- Hämeenpuiston hyväksytyn uuden kaavan mukaiset työt alkanevat lähiaikoina.
- Ratikkareitin laajennuksen vuoksi Hatanpään Valtatie on työmaana vielä ainakin v.2027 puolelle.
- Rautatieaseman alueen laajat remontit rajoitteineen jatkuvat siten, että asematunneli sulkeutunee kesäkuussa 2026 pariaksi vuodeksi. Erkkilän sillan rakentaminen päättynee vasta syksyllä 2026. Siten rautatien ylittäviä tai alittavia reittejä on yhtä aikaa suljettuna kaksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pitäisikö asematunnelin sulku toteuttaa vasta kun Erkkilän silta on käytössä?

- Viinikankadulta yliopiston alapuolelta käynnistyy kohta maanalaisen yhteyden rakentaminen maanalaiseen parkkiluolaan Hämppiin.
- Lautakuntakäsittelyssä on ollut ehdotus Sorin sillan ajoneuvoliikenteen rajaamiseksi kaksikaistaiseksi kumpaankin ajosuuntaan. Jos tämä toteutuu katoaa täältäkin yksi kaista.

Kysymykset:

1. Asetetaanko katujen työmaat ajallisesti ja alueellisesti tärkeysjärjestykseen ja sovjetaanko niitä yhteen siten, että arjen sujuvuutta haittaavat häiriöt olisivat mahdollisimman vähäisiä ja lyhytkestoisia?
2. Onko kaupungilla käytössä yllähallinnollinen, mahdollisesti tekoälyavusteinen tietojärjestelmä, joka kokoaa eri tietojärjestelmistä suunnitelmat ja hankkeet yhteen mahdollistaen niiden yhteensovittamisen ennen työmaiden käynnistämistä?
3. Miten varmistetaan, että vastuullisilla viranhaltijoilla on lukuisissa päätöksissään ja päätösesityksissään tosiasiallinen mahdollisuus perehtyä päätösten laajempiin vaikutuksiin koko kaupungin liikenteeseen, ei vain yksittäisessä kohteessa?

Apulaispormestari Ilkka Porttikiven vastaus Kari-Matti Hiltusen valtuustokyselyyn:

VASTAUS 1

Kaupunki ajoittaa ja priorisoi katuhankkeita sekä ajallisesti että alueellisesti siten, että liikenneverkon toimivuus voidaan varmistaa ja työnaikaisia haittoja vähentää mahdollisimman tehokkaasti. Hankekohtaisesti arvioidaan, onko tarkoituksenmukaista keskittää useita työmaita samalle reitille samanaikaisesti vai toteuttaa ne eri ajankohtina haittojen minimoimiseksi.

Kadunrakennushankkeet jaetaan kolmeen pääluokkaan: strategisiin hankkeisiin, perushankkeisiin ja kiireellisiin korjaustöihin. Strategisten hankkeiden ajoitus riippuu muun muassa rahoituksen, lupien ja sopimusten varmistumisesta ja ne toimivat usein edellytyksenä muille hankkeille. Perushankkeiden ajoitusta voidaan puolestaan säätää 2-5 vuoden aikavälillä hankkeiden keskinäisten vaikutusten huomioon ottamiseksi.

Suunnittelun ja päätöksenteon tukena käytetään tarvittaessa liikennemallinnuksia ja etukäteisarvioita työmaiden vaikutuksista liikennejärjestelmään. Näin voidaan tunnistaa pullonkaulat ja toteuttaa ennakoivia toimenpiteitä liikennejärjestelmän toimivuuden parantamiseksi. Esimerkkinä tästä on Ratapihankadun ja Viinikankadun liittymän kapasiteetin parantaminen ennen suuria hankkeita, kuten henkilöratapihan ja Pirkkala-Linnainmaan raitiotien rakentaminen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kokonaisuutena kaupunki sovittaa hankkeet yhteen niin pitkälle kuin tekniset, taloudelliset ja hallinnolliset reunaehdot sallivat, huomioiden myös rakenteiden elinkaarien ja maankäytön muutosten aiheuttamat välttämättömät toteutustarpeet.

VASTAUS 2

Kaupungilla ei ole käytössään ylihallinnollista, tekoälypohjaista järjestelmää katuhankeiden ajoittamisen koordinointiin. Tällaisen järjestelmän kehittäminen edellyttäisi kattavia ja luotettavia arviointi- ja painotusparametreja, joita ei tällä hetkellä ole käytössä. Näin ollen asiantuntijatyöhön perustuva hankeajotus ja -koordinaatio arvioidaan nykytilanteessa luotettavammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi.

Kaupunki hyödyntää kuitenkin paikkatietojärjestelmiä ja liikennemallinnusta hankkeiden vaikutusten tarkasteluun erityisesti liikenteellisesti merkittävissä kohteissa. Tällöin voidaan arvioida muun muassa joukkoliikenteen aikataulujen pitävyys ja työmaiden aiheuttamat matka-aikojen muutokset. Suurten yksityisten hankkeiden ajoitusta on vaikeampi ennakoida, mikä rajoittaa myös järjestelmäpohjaisten ratkaisujen käyttöä.

Lisäksi on sovittu pelastuslaitoksen ja poliisin johdon kanssa työryhmä, jossa käytäisiin määrävälein tulevia pelastustoiminnan kannalta merkittäviä asioita läpi. Työryhmän palaverissa voidaan tarkemmin käydä läpi mm. vuoropuhelun kehittämistä, tiedottamisen menetelmiä ja muita kehittämistoimenpiteitä.

VASTAUS 3

Päätäjien ja viranhaltijoiden käytettävissä olevan tiedon määrä riippuu hankkeen suunnitteluvaiheen valmiusasteesta. Joissakin hankkeissa päätöksentekoa varten on käytettävissä yksityiskohtaiset työnaikaiset liikennesuunnitelmat, kun taas toisissa hankkeissa toteutus päätös voidaan joutua tekemään ennen suunnitelmien täydentymistä. Merkittävien hankkeiden päätösmateriaaleihin sisällytetään kuitenkin aina selvitykset hankkeen vaikutuksista liikennejärjestelmään.

Kaikki katutyöt edellyttävät katuluvan, jonka käsittelyssä liikennejärjestelyt suunnitellaan ja arvioidaan viranomaisyhteistyössä. Katulupaprosessissa varmistetaan muun muassa pelastusreittien toimivuus ja liikenneturvallisuus sekä arvioidaan työnaikaisten järjestelyjen vaikutukset eri sidosryhmiin. Tarvittaessa hyödynnetään myös liikennemallinnuksia, joiden määrää hankkeiden ajoittamisen suunnittelussa voidaan harkita lisättäväksi.

Kaupungin päätösten asiantuntijavalmistelu varmistaa näin, että päätöksentekijöillä ja viranhaltijoilla on käytettävissään riittävät ja tarkoituksenmukaiset tiedot hankkeiden vaikutuksista, vaikka tiedon tarkkuustaso vaihtelee hankkeista hankkeiksi suunnittelun edistymisen mukaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 4

Valtuustokysely kaupungin tukemien lasten liikuntaharrastusten käyttöasteesta - Laura Vänskä

TRE:51/12.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Lupa liikkua Lupa harrastaa on Tampereen kaupungin harrastusmalli, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia. Nämä maksuttomat harrastukset ovat suunnattu tamperelaisille varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lapsille ja nuorille.

Nuorisopassi on yläkoululaisille suunnattu harrastusohjelma. Nuorisopassi-sovellukseen ladataan saldoa, jonka voi käyttää liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin, vuonna 2025 käytettävä saldo on ollut 100 €. 9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivillä Nuorisopassi sai paljon kiitosta, sen katsottiin tarjoavan joustavasti erilaisia harrastuksia ja mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen ystävien kanssa. Nuoret nostivat esiin myös sen, että Nuorisopassi kävi maksuvälineenä jo olemassa oleviin vakiintuneisiin harrastuksiin.

Kysynkin seuraavaa:

1. Mikä on peruskoululaisille suunnattujen Lupa liikkua Lupa harrastaa -ryhmien käyttöaste ja mitkä ovat erot ala- ja yläkoulun välillä
2. Mikä on yläkoululaisille suunnatun Nuorisopassin käyttöaste
3. Onko Nuorisopassin ja Lupa liikkua Lupa harrastaa ohjelmien käyttöasteissa alueellisia eroja

Vastaus Laura Vänskän valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 5

Valtuustokysely varhaiskasvatuksen opettajien sak-ajasta ja sen toteutumisesta - Anna Moilanen

TRE:129/12.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Varhaiskasvatuksen opettajien suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyö eli sak-aika on keskeinen osa pedagogisesti laadukasta varhaiskasvatusta. Sak-aika mahdollistaa opetuksen suunnittelun, pedagogisen toiminnan arvioinnin ja dokumentoinnin sekä yhteistyön huoltajien ja muun henkilöstön kanssa.

Varhaiskasvatuksen opettajien työaika ja siihen sisältyvää sak-aikaa koskevat määräykset perustuvat kunnalliseen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimukseen (OVTES). Työehtosopimuksen mukaan varhaiskasvatuksen opettajilla on oikeus työajalla tapahtuvaan suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöhön, ja työnantajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että tämä työaika on tosiasiallisesti mahdollista käyttää tarkoitukseensa. Sak-aikaa varhaiskasvatuksen opettajilla tulisi olla 13% eli noin viisi tuntia viikkotyöajasta.

Saamani palautteen mukaan sak-aika ei Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksessa kaikissa yksiköissä toteudu työehtosopimuksen edellyttämällä tavalla. Tämä herättää huolta paitsi työehtojen toteutumisen myös henkilöstön jaksamisen, pedagogisen laadun ja lasten yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Tämän perusteella kysyn:

1. Millä tavoin kaupunki seuraa ja valvoo sak-ajan toteutumista varhaiskasvatuksen yksiköissä?
2. Onko Tampereella käytössä yhtenäisiä käytäntöjä sen varmistamiseksi, että sak-aika toteutuu kaikissa yksiköissä yhdenvertaisesti?
3. Miten kaupunki puuttuu tilanteisiin, joissa sak-aika ei toteudu ja millaisin toimenpitein voidaan jatkossa varmistaa sak-ajan toteutuminen kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Anna Moilasan valtuustokyselyyn:

1. Millä tavoin kaupunki seuraa ja valvoo sak-ajan toteutumista varhaiskasvatuksen yksiköissä?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Varhaiskasvatuksen opettajien SAK-aika tarkoittaa suunnittelu-, arviointi- ja kehittämisaikaa. Kyseinen aika sisällytetään työvuorosuunnitteluun. SAK-aika on työehtosopimuksessa määriteltyä aikaa.

Sak-työajalla tarkoitetaan OVTES osio G 15 §:n 1 momentin soveltamisohjeen mukaan sitä, että OVTES osio G 15 §:n 1 momentissa tarkoitettun työntekijän/viranhaltijan, (eli kelpoisen päiväkodin johtajan, varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan), työajan käyttöä suunniteltaessa varataan säännöllisestä työajasta (38 tuntia 15 minuuttia) työvuoroluettelossa kulloinkin riittävä aika lapsiryhmän ulko-puoliseen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseen. Soveltamisohjeen mukaan edellä mainittuihin lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin on yleisesti katsottu kuuluvan noin 13 % työajasta, ja osa työajasta voidaan käyttää esihenkilön tarkempien ohjeiden mukaan työpaikan ulkopuolella.

Suunnittelu-, arviointi- ja kehittämisajan tarve voi vaihdella esimerkiksi kuukausittain muun muassa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävistä ja toiminnan tarpeista lähtien. Toimintakauden alussa suunnittelutarve on suurempi ja vastaavasti toimintakauden lopussa arviointi ja kehittäminen ovat suuremmassa roolissa. Suunnitelmien laatimiseen tarvittavan ajan määrä voi vaihdella, sillä lasten esiopetus- ja varhaiskasvatus-suunnitelmien laatiminen ei välttämättä sijoitu tasaisesti jokaiselle kuukaudelle toimintavuoden aikana.

SAK-ajan tarkoitus on varmistaa pedagogisen toiminnan laatu, lapsen varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumisen sekä toiminnan systemaattinen arviointi.

Tampereen kaupunki noudattaa työehtosopimusta, jonka mukaan varhaiskasvatuksen opettajille osoitetaan viikoittain noin 13 % työajasta (keskimäärin 5 tuntia/viikko) suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöhön.

SAK-ajan toteutumista seurataan yksiköissä usealla tasolla:

- Työvuorosuunnittelu: Jokaisen opettajan SAK-aika merkitään työvuorolistaan.
- Toteutumaa verrataan suunnitelmaan ja mahdolliset poikkeamat käsitellään viipymättä.
- Pedagogiset tiimit ja säännölliset palaverit: SAK-ajan toteutuminen on osa jokaisen yksikön pedatiimien ja tiimipalaverien vakiosisältöä. Niissä arvioidaan toteutunutta SAK-aikaa ja suunnitellaan tarvittavia korjaavia toimenpiteitä.
- Johtajan arjen seuranta: Yksiköiden johtajat seuraavat SAK-ajan toteutumista arjessa esimerkiksi vierailuillaan ryhmissä ja keskusteluilla henkilöstön kanssa. Mikäli opettajaa ei nähdä toteuttamassa työaikaansa suunnitellulla tavalla, tilannetta selvitetään välittömästi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Näiden käytäntöjen avulla varmistetaan, että SAK-aika toteutuu sekä yksilö- että yksikkötasoisesti suunnitelmien mukaisesti.

2. Onko Tampereella käytössä yhtenäisiä käytäntöjä sen varmistamiseksi, että sak-aika toteutuu kaikissa yksiköissä yhdenvertaisesti?

Valvonta perustuu rakenteisiin (työvuorot, palaverit), arjen läsnäoloon sekä jatkuvaan dialogiin opettajien kanssa.

Työnantaja on järjestänyt asianmukaiset ja rauhalliset tilat sekä välineet suunnittelu-ajan turvaamiseksi yksiköissä.

Tampereen kaupungilla on yhtenäiset SAK-aikaa koskevat periaatteet, jotka pohjautuvat pedagogisiin tavoitteisiin. Näiden mukaan:

- SAK-aika on velvoittava osa opettajan työaikaa, ei vaihtoehtoinen tai vapaaehtoinen tehtävä.
- Aika osoitetaan ja kirjataan järjestelmällisesti työvuorosuunnitteluun kaikissa yksiköissä.
- SAK-aika tehdään lapsiryhmän ulkopuolella ja sitä käytetään suunnitteluun, arviointiin, dokumentointiin ja pedagogiikan kehittämiseen.

Yksiköt toteuttavat SAK-aikaa käytännön tasolla oman toimintaympäristönsä mukaisesti, mutta yhtenäisiä linjauksia tukevat seuraavat käytännöt:

- Ryhmäkohtaisesti sovitut vakioajat, jotka varmistavat, että jokaisella opettajalla on säännöllinen ja toimiva SAK-hetki.
- Yhteiset SAK-ajat koko talossa, jolloin opettajat voivat tehdä yhteistä pedagogista suunnittelua ja vahvistaa tiimien yhdenvertaisia toimintatapoja.
- Säännöllinen asian käsittely pedatiimeissa ja koko henkilöstön kanssa, mikä lisää avoimuutta ja varmistaa linjausten tasalaatuisen toteutumisen.

Näiden periaatteiden ansiosta SAK-aika toteutuu tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti kaikissa Tampereen kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä.

Konkreettiset seurantakäytännöt yksiköissä:

- Pedapalaverit ja tiimipalaverit: SAK-ajan toteutumista käydään läpi säännöllisesti pedatiimeissa ja tiimipalaverissa.
- Työvuorosuunnittelu: SAK-aika merkitään työvuorolistaan jokaiselle opettajalle (yleensä 1 h/pv tai joustavasti 5 h/viikko). Toteumaa seurataan vertaamalla suunnitelmaa arjen toteutukseen.
- Arjen havainnointi: Johtajat seuraavat SAK-ajan toteutumista myös käymällä ryhmissä ja seuraamalla, missä opettajat työskentelevät suunnitteluaikana.
- Keskustelut henkilöstön kanssa: Jos opettajaa ei ole näkynyt suunnittelemassa, asiaa kysytään suoraan ja tarkennetaan yhdessä toteutusta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3. Miten kaupunki puuttuu tilanteisiin, joissa sak-aika ei toteudu ja millaisin toimenpitein voidaan jatkossa varmistaa sak-ajan toteutuminen kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä?

Tampereen kaupunki työnantajana vastaa siitä, että lapsiryhmän ulkopuolisiin töihin varataan riittävä aika. Työnantajana Tampereen kaupungilla on myös työnjohto- ja valvontaoikeus lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin. Työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuteen eli direktio-oikeuteen kuuluu tyypillisesti oikeus määrätä miten, missä ja milloin työtä tehdään, sekä oikeus työnteon ja työtulosten laadun valvontaan.

Mikäli SAK-aika ei toteudu suunnitellusti, yksiköissä toimitaan seuraavasti:

- Välitön keskustelu opettajan ja tiimin kanssa syiden selvittämiseksi. Tilanteet pyritään ratkaisemaan viiveettä.
- Ilmoitus varhaiskasvatusyksikön johtajalle, mikäli SAK-aikaa ei voida jonakin viikkona toteuttaa. Johtaja vastaa aikojen uudelleenjärjestelystä ja ratkaisujen etsimisestä.
- Pedagoginen tuki, mikäli opettaja tarvitsee ohjausta SAK-ajan sisältöön tai käyttöön. Tätä tuetaan mm. yhteissuunnittelulla ja mentoroinnilla.

Toimenpiteet toteutuksen varmistamiseksi jatkossa

- Yhtenäisten linjausten edelleen selkeyttäminen ja jalkauttaminen, mukaan lukien SAK-ajan toteuttamispaikka ja käyttötarkoitus.
- Systemaattinen kirjaaminen työvuorosuunnitteluun, jotta toteutuminen on läpinäkyvää ja seurattavaa.
- Yhteisten SAK-aikojen vahvistaminen yksiköissä pedagogisen suunnittelun tueksi.
- Pedagogisen johtamisen vahvistaminen, mukaan lukien säännöllinen seuranta, tiimipalaverit ja johtajien läsnäolo arjen toiminnassa.
- Opettajien osaamisen tukeminen, jotta kaikki pystyvät hyödyntämään SAK-aikaa tarkoituksenmukaisesti ja laadukkaasti.

Nämä toimet tukevat yhdenvertaista toteutumista ja varmistavat, että SAK-aika palvelee säädettyä tarkoitustaan: laadukasta pedagogiikkaa ja lapsen edun toteutumista koko kaupungin varhaiskasvatuksessa.

Valmistelijan yhteystiedot

varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus puh. 050 523 7386, etunimi.sukunimi@tampere.fi

henkilöstöpäällikkö Satu Hakulinen, puh. 040 801 6236, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 6

Valtuustokysely toisen asteen koulutuksen oppilaitosten johtamisesta tulevaisuudessa - Ida Leino, Petri Rajala ja Jocka Träskbäck

TRE:153/12.00.01/2026

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Tampereella käytiin viime vuoden lopulla yhteistoimintaneuvottelut, jotka ovat osa kaupungin tärkeää talouden tasapainotusohjelmaa. Yt-neuvotteluiden seurauksena lakkautettaviksi esitettävät tehtävät painottuvat johtajiin, päälliköihin, asiantuntijoihin sekä hallinnon tehtäviin.

Erityistä huolta on herättänyt opiskelijoissa, vanhemmissa sekä opettajissa toisen asteen koulutusta koskevat johtamisjärjestelyt. Lukiokoulutuksen osalta Pyynikin lukion ja Tampereen lyseon lukion sekä Sammon keskuslukion ja Aikuislukion rehtoreiden tehtävät ehdotetaan yhdistettäväksi. Tätä valtuustokyselyä jätettäessä päätöksiä virkojen lakkauttamisista ei ole tehty. Myös ammatillisen oppilaitoksen Tredun osalta johtamisjärjestelyihin on esitetty tehtävän muutoksia.

Tampere tähtää strategiassaan johtavaksi sivistyskaupungiksi. Haluamme vahvistaa kaupungin asemaa koulutus- ja opiskelukaupunkina. Olemme vahvistaneet johtamista esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, mutta nyt toisen asteen koulutuksessa suunta uhkaa kulkea eri polulle.

Oppilaitosten johtaminen tukee tavoitteita henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta, laadukkaan koulutuksen tarjoamisesta sekä pedagogisesta johtamisesta. Rehtorin tehtävä on vaativa, sillä se sisältää valtavan määrän hoidettavia tehtäviä aina koulun talouden ja hallinnon tehtävistä, henkilöstö- ja muutosjohtamiseen, toimintakulttuurin kehittämiseen sekä pedagogiseen johtamiseen asti.

On tärkeää, että jokaisella rehtorilla on riittävästi aikaa työtehtävien hoitamiseen, henkilöstölle, koulun yhteisöllisyyden vahvistamiselle sekä opiskelijoiden hyvinvoinnille. Ammatillisen koulutuksen johtajalla tai rehtorilla taas korostuu hyvät suhteet ja verkostot elinkeinoelämän suuntaan.

Kysymmekin apulaispormestarilta ja viranhaltijoilta:

1. Miten varmistamme toisen asteen koulutuksen laadun ja vetovoiman säilymisen ehdotettujen johtamisjärjestelyjen muutostilanteessa?
2. Miten varmistamme, että siirtymä kevään aikana on mahdollisimman jouheva ja henkilöstön hyvinvointia ja uutta tilannetta tukeva sekä miten toisen asteen yhteishaun houkuttelevuus on varmistettu nuorten keskuudessa?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3. Millaisen prosessin tuloksena ja kenen päätöksellä päädyttiin juuri tähän ratkaisuehdotukseen ja miten henkilöstöä, opiskelijoita ja päätöksentekijöitä osallistettiin? Entä miten rehtoreita tiedotettiin prosessista?
4. Miten ja mistä selvitettiin näin massiivisen organisaatorakennetta muuttavan ratkaisun laillisuusperuste osana YT-neuvottelua? Miten toteutetaan näin mittavan organisaatorakennetta koskevan ehdotetun muutoksen poliittinen käsittely?

Apulaispormestari Jaakko Mustakallion vastaus Ida Leinon, Petri Rajalan ja Jocka Träskbäckin valtuustokyselyyn:

1. Miten varmistamme toisen asteen koulutuksen laadun ja vetovoiman säilymisen ehdotettujen johtamisjärjestelyjen muutostilanteessa?

Lukiokoulutuksen johtamista on uudistettu usean vuoden ajan ja kehittämisen lähtökohtana on ollut jaetun johtamisen malli. Käytännössä tämä on tarkoittanut päätösvallan ja esihenkilötehtävien delegointia sekä johtoryhmien, tiimien ja työryhmien vastuiden vahvistamista. Vuoden 2022 jälkeen on perustettu neljä uutta vakituista apulaisrehtorin virkaa tukemaan rehtoreiden työtä. Näiden tehtävänä on vahvistaa pedagogista johtamista, henkilöstön osaamisen kehittämistä ja hallinnollisten tehtävien sujuvaa hoitamista. Apulaisrehtoreiden opetusvelvollisuutta on huojaennettu paikallisella sopimuksella. Uudistukset tukevat seudullisia laatukriteerejä ja edistävät opetuksen laadun pitkäjänteistä kehittämistä.

Tredussa toisen asteen koulutuksen laatua ja vetovoimaa vahvistetaan uudistamalla johtamisjärjestelyjä. 1.5.2026 voimaan tulevat uudistukset selkeyttävät ja yhdenmukaistavat johtamista eri koulutusalojen välillä. Laadunhallinta perustuu ajantasaisiin prosesseihin ja selkeään prosessiomistajuuteen, jotta toiminnan laatu säilyy muutoksista huolimatta. Vetovoimaa lisätään suuntaamalla opiskelupaikat aloille, joilla on työvoimapula ja hyvät työllistymismahdollisuudet. Lisäksi valtakunnallinen toiminnanohjauskokeilu tukee laadun ja vaikuttavuuden parantamista, tiivistää yhteistyötä työelämän kanssa ja vahvistaa koulutuksen osuvuutta sekä houkuttelevuutta.

2. Miten varmistamme, että siirtymä kevään aikana on mahdollisimman jouheva ja henkilöstön hyvinvointia ja uutta tilannetta tukeva sekä miten toisen asteen yhteishaun houkuttelevuus on varmistettu nuorten keskuudessa?

Siirtymävaiheen onnistumista tuetaan ennakoivalla suunnittelulla sekä esihenkilö- ja varahenkilöjärjestelyillä. Henkilöstön hyvinvointia vahvistetaan avoimella viestinnällä, selkeillä prosesseilla ja kohdennetulla tuella. Työyhteisöjä autetaan muutoksessa sparrauksella ja työkaluilla, ja henkilöstön kokemuksia seurataan kyselyillä. Arjen yhteisöllisyyttä lisätään säännöllisillä palavereilla, ja muutosten toimivuutta sekä kuormitusta arvioidaan jatkuvasti esihenkilöiden toimesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lukiokoulutuksen vetovoimaa ylläpidetään pitkäjänteisellä yhteistyöllä, ja lukioiden identiteetti säilyy muutoksista huolimatta. Vetovoimaa vahvistetaan parantamalla hakuoppaan saavutettavuutta, järjestämällä tutustumispäiviä sekä ylläpitämällä aktiivista yhteistyötä perusopetuksen opinto-ohjaajien kanssa.

Tredussa vetovoimaa lisätään kohdentamalla opiskelupaikat aloille, joilla on työvoimapula, sekä tukemalla nuoria ja huoltajia kampanjoinnilla, tapahtumilla ja ohjauksella. Lisäksi modernit oppimisympäristöt, yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa, laaja tutkintotarjonta, työelämäyhteistyö ja monipuoliset opintopolut tekevät Tredusta houkuttelevan opiskelupaikan.

3. Millaisen prosessin tuloksena ja kenen päätöksellä päädyttiin juuri tähän ratkaisuehdotukseen ja miten henkilöstöä, opiskelijoita ja päätöksentekijöitä osallistettiin? Entä miten rehtoreita tiedotettiin prosessista?

Tampereen kaupungin säästötoimet kohdistuivat myös toisen asteen koulutukseen. Taustalla olevan poliittisen päätöksenteon mukaisesti tehostaminen kohdennettiin hallintoon ja johtamisrakenteisiin ja pyrittiin välttämään vaikutukset asiakastyöhön. Oppilaitoskontekstissa tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vähennyksiä ei ole kohdennettu opetushenkilöstöön.

Yhteistoimintaneuvottelut on käyty työnantajan ja henkilöstön edustajien välillä 18.8.-2.10.2025 ja niissä on käsitelty suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia henkilöstön asemaan lain edellyttämällä tavalla.

Laajamittaisissa asioissa henkilöstöä edustavat kaupungin pääluottamusedustajat eli osallistaminen on edustuksellista.

Viranhaltijajohto on kaupunginhallituksen toimeksiannon mukaisesti käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut ja arvioinut ja tehnyt toimivaltansa puitteissa tarvittavat ratkaisut asetetun säästötavoitteen saavuttamiseksi. Esitysten valmistelusta on vastannut palvelualueen johto eli palvelualueen johtaja, lukiokoulutuksen johtaja ja ammatillisen koulutuksen johtaja.

Viestintä on toteutettu viestintäsuunnitelman mukaisesti siten, että yleiset tiedot on koottu intraan ja lisäksi viestitty yksikkökohtaisesti. Toimeenpanovaiheessa asia käsitellään ensin niiden henkilöiden kanssa, joita muutokset suoraan koskevat. Rehtorit ovat saaneet samat tiedot kuin muut esihenkilö- ja päällikköasemassa olevat.

Henkilöstövähennysten käsittely ei ole sellainen asia, missä opiskelijoita olisi tässä vaiheessa prosessia tullut kuulla. Keskustelua on hyvä jatkaa asian edetessä.

4. Miten ja mistä selvitettiin näin massiivisen organisaatorakennetta muuttavan ratkaisun laillisuusperuste

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

osana YT-neuvottelua? Miten toteutetaan näin mittavan organisaatorakennetta koskevan ehdotetun muutoksen poliittinen käsittely?

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksia henkilöstön asemaan. Päätökset organisoitumisesta tehdään neuvotteluiden jälkeen toimivaltuuksien mukaan. Laillisuusharkinta on osa päätösvalmistelua kaikissa tilanteissa. Kyse on tavanomaisesta organisoitumiseen ja tehtävien järjestelyyn liittyvästä päätöksenteosta, joten kysymykseen viittaus laillisuusperusteeseen jää epäselväksi.

Työnantajalla on harkintavalta organisaation ja toiminnan järjestämisen osalta. Tampereen kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaan toimintasäännöllä määritellään organisaatio ja tehtävät. Palvelualueen johtajalla on toimivalta päättää palvelualueensa toimintasäännöstä (HS 34 § kohta 1).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 7

Valtuustokysely Tampereen valoverhojen hankinnasta - Juho Hirvelä

TRE:182/02.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Yle uutisoi 21.12.2025 Tampereen uusiin valoverhoihin liittyneistä ongelmista. "Miljoonan euron valofiasko" -nimellä otsikoidussa uutisessa kerrottiin valoverhojen maksaneen 1,2 miljoonaa euroa, eivätkä ne silti toimi. Ongelmia verhojen kanssa oli ilmennyt heti alusta lähtien.

Kysynkin:

1. Miten Tampereen valoverhojen toteutus kilpailutettiin? Miten kilpailutus eteni? Montako tarjoajaa oli? Kuka voitti tarjouskilpailun ja millä perusteella?
2. Mihin perustuu Tampereen valoverhojen hinta 1,2 miljoonaa euroa ja oliko toimituksella mitään takuuta?
3. Ennen näitä nykyisiä toimimattomia valoverhoja Tampereella oli käytössä suositut vanhat kuviolliset kausivalot. Mikä on näiden kunto ja millä kustannuksin ne olisi mahdollista palauttaa käyttöön?

Vastaus Juho Hirvelän valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 8

Valtuustokysely nuorten työllisyyden tukemisesta Tampereella - Aino Halinen

TRE:183/14.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Yle uutisoi joulukuun alussa, että nuorilla on tällä hetkellä haasteita löytää työelämään tutustumisjaksolle, tuttavallisemmin TET-jaksolle, paikkoja. Lisäksi vuoden alussa on uutisoitu heikosta kesätyötilanteesta. Kesätyöntekijöitä rekrytään hakuajan aikana, hakemusten määrät ovat kasvaneet, ja yritysten sekä julkisen sektorin irtisanomisilla on vaikutusta myös avoinna oleviin kesätyöpaikkoihin.

Osallistuin marraskuussa yhdeksäsluokkalaisille suunnattuun Vaikuta -päiviin ja keskustelin siellä nuorten kanssa kesätöiden hakemisesta. Moni olikin turhautunut, kun kesätöitä ei ollut saanut eikä heillä ollut verkostoja, joiden avulla osa tuntui töitä saavan.

Sen lisäksi, että peruskoulussa olevat nuoret joutuvat kamppailemaan TET- ja kesätyöpaikoista, haasteita löytyy myös toisella ja korkea-asteella, jossa nuoret kamppailevat myös harjoittelu- sekä kesätyöpaikkojen saamisesta. Euroopan huonoimmasta työttömyysasteesta kärsivät tällä hetkellä myös nämä nuoret, jotka etsivät haastavassa tilanteessa harjoitteluja saadakseen oman alan kokemusta ja osaamista, mutta myös valmistuakseen.

Oman ulottuvuutensa nuorten työllistymiseen liittyvissä kysymyksissä on heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevat nuoret, esimerkiksi maahanmuuttaja ja vammaiset nuoret. Heikosta työllisyystilanteesta kärsivät erityisesti kaikista heikoimmassa asemassa olevat.

Niin TET-harjoittelulla, opintoihin kuuluvilla harjoitteluilla kuin ensimmäisillä työkokemuksilla kesätöistä on valtava merkitys nuorten luottoon omaan osaamiseen, sen kehittymiseen sekä tulevaan työelämään liittyen. Hyvät kokemukset vahvistavat itsetuntoa ja minäpystyvyyttä. Heikko työllisyystilanne heijastelee nuoriin ja vaikuttaa heidän ensimmäisten positiivisten työelämäkokemusten syntymiseen.

Kysymykseni ovatkin seuraavat:

1. Millaisia haasteita Tampereella on havaittu TET-paikkojen saamisessa ja miten kaupunki varmistaa, että nuoret, myös heikommissa asemassa olevat nuoret, saavat mieluisan TET-paikan?
2. Minkälainen tilanne toisen asteen ja korkea-asteen harjoittelujen suhteen Tampereella on ja millaisin keinoin kaupunki on edistänyt toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saantia?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3. Miten kaupunki tukee nuorten kesätöiden saamista historiallisen heikossa työllisyystilanteessa?

Vastaus Aino Halisen valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 9

Valtuustokysely ihmiskaupan torjumisesta Tampereen kaupungin hankinnoissa - Minna Minkkinen

TRE:187/02.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille

Perustelut

Nykypäivän orjuus on suomalaista työelämää läpileikkaava ilmiö. Se on laajempi kuin käsitämmme ja joillain aloilla siitä on syntynyt jo maan tapa. Tietokirjallisuuden Finlandialla palkittu Paavo Teittisen Pitkä Vuoro kuvaa seikkaperäisesti Suomessa tapahtuvaa modernia orjuutta, eli ihmiskauppaa. Kirjan perusteella ihmiskauppaa ja työperäistä riistoa näyttäisi olevan hyvin laajasti eri aloilla työelämässä, kuten marjanpöiminnassa, rakennustyömailla, teollisuudessa, maataloudessa ja siivousalalla. Kirjassa on myös tuotu esille, että Tampereella olisi vuonna 2008 ollut ostoja siivousalan yrityksestä, jossa on ilmennyt työntekijöiden hyväksikäyttöä.

Harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön ongelmien estäminen on kaikkien viranomaisten tehtävä. Valitettava totuus on, että ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttö on yleistä sekä järjestelmällistä. Yrittäjille ja ihmiskauppiaille annetut tuomiot ovat aivan liian lieviä, joskus myös täysin olemattomia. Toiminnasta kärsivät eniten ihmiskaupan uhrin, mutta myös rehelliset toimijat, jotka joutuvat kilpailemaan hyväksikäyttöä hyödyntävien yritysten kanssa.

Työsuojeluviranomaiset ovat valitettavasti usein varsin avuttomia havaittujen väärinkäytösten estämisessä, sillä heidän toimivaltuutensa ja resurssinsa ovat täysin riittämättömät. Valtiolla on oma roolinsa lainsäätäjänä. Kuitenkin myös kunnilla on tärkeä asema työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan estämisessä, sillä kunnat ovat merkittäviä palveluiden ja tuotteiden hankkijoita.

Kysynkin

1. Mitä konkreettisia toimia kaupunki tekee hankinnoissaan ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön estämiseksi?
2. Miten kaupunki varmistaa, että alihankintaketjujen valvonta on riittävää ja ettei missään vaiheessa esiinny ihmiskauppaa tai työperäistä riistoa?
3. Millä tavoin kaupunki tekee yhteistyötä viranomaisten ja järjestöjen kanssa ihmiskaupan ehkäisemiseksi?

Vastaus Minna Minkkinen valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 10

Valtuustokysely Tampereen nuorisopassin yhdenvertaisesta kohdentamisesta - Marika Puolimatka

TRE:184/12.00.01/2026

Päätös

Kysely siirtyi vastattavaksi seuraavalle kyselytunnille.

Perustelut

Nuorisopassi on Tampereella ollut aiemmin käytettävissä kaikilla tamperelaisilla yläkoululaisilla. Nuorisopassi on ollut sosiaalietuus, jonka tarkoituksena on ollut mahdollistaa yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia.

1.1.2026 alkaen nuorisopassin käyttöön on tullut muutoksia. Nuorisopassi on jatkossa käytössä vain tiettyjen asuinalueiden yläkoululaisilla.

Lasten vanhemmilta on tullut palautetta, että he ovat kokeneet lastensa tulleen epätasa-arvoisesti kohdelluiksi, koska nuorisopassi jaetaan vain tiettyjen asuinaleiden lapsille.

Kysynkin

1. Millaisella päätöksentekoprosessilla ja millä perusteilla on tehty päätös nuorisopassin käytön rajaamiseksi pois tietyiltä asuinalueilta?
2. Miten Tampereen kaupunki varmistaa jatkossa, että nuorisolle kohdeistetut sosiaalietuudet jaetaan yhdenvertaisesti riippumatta asuinpaikasta?

Vastaus Marika Puolimatkan valtuustokyselyyn annetaan valtuuston seuraavalla kyselytunnilla.